

образование

бр. 88 / май / юни 2019

& СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ в ЧУЖБИНА

цена: 5 лв.

ДАНИЯ

Специалности със зелена насоченост

ВИКТОРИЯ ГЕОРГИЕВА

Звезден час

АВСТРИЯ

Обучение на английски език

АВСТРАЛИЯ И НОВА ЗЕЛАНДИЯ

ХОЛАНДИЯ

Компютърни науки

Специалности на фокус

Право
Лингвистика

Специалност на бъдещето
Роботика

Средно образование
Лятното училище на St. Edmund's

Езиково обучение
Езикови ваканции – Екзотични дестинации

Съдържание

Студентски живот

Swansea University

4

Средно образование

Лятното училище на St. Edmund's College

8

Средно образование

Britanica Park School

10

Езиково обучение

Езикови ваканции в чужбина –
Екзотични дестинации

12

Образованието в цифри

Топ университети във Великобритания

14

България

Интервю с Диян Стаматов

16

Специалност на фокус

Графичен дизайн

18

Специалност на фокус

Лингвистика

24

Обучение в Дания

Специалности със „зелена“ насоченост

30

Обучение в Австралия

Страна на възможностите

34

Обучение в Нова Зеландия

Тенденции във висшето образование

36

Обучение в Австрия

Програми на английски език

38

Обучение във Великобритания

Предимства на образованието

42

Обучение в Холандия

Компютърни науки

44

Специалност на бъдещето

Роботика

48

Професия

Брокер

52

Полезни съвети

Бизнес науки

54

Звезден час

Виктория Георгиева

56

Култура

Св. св. Кирил и Методий

58

Стипендии

60

Любопитно

Екзопланети – сами ли сме в Космоса

62

Къде да ни намерите:

Бензиностанции: ■ Shell ■ Petrol; **Книжарници:** ■ Хеликон ■ Bookpoint ■ Orange center ■ Greenwich

Вериги за хранителни стоки: ■ Фантастикo ■ **Онлайн магазини:** ■ Ozone.bg ■ Store.bg

■ Bookpoint.bg ■ biblio.bg ■ globulbooks.com **Дистрибутори:** ■ Български пощи

■ Доби прес ■ НАР **Други:** ■ Павилиони Lafka ■ Търговска мрежа

Екип:

издател:

Десислава Пенчева
d.penchewa@studyabroad.bg

автори:

Десислава Пенчева
Милена Узунова
Елвира Юркова
Юлия Кошаревска
Ивайло Ганчев
Любина Панайотова
Борислав Борисов
editorial@studyabroad.bg

коректор:

Ива Йохан Ганчева

производствен директор:

Виргиния Димитрова

реклама:

Любина Панайотова
l.panayotova@studyabroad.bg

Елвира Юркова
e.yurkova@studyabroad.bg

разпространение:

Виргиния Димитрова

абонаменти:

Даниела Стоянова
abonament@studyabroad.bg

гизайн:

Иво Грозев
Ивелина Яманиева
design@studyabroad.bg

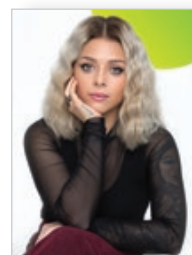
фотограф:

Костадин Кръстев - Кoko

За контакт:

02/ 961 62 63, 02/ 961 63 63
office@studyabroad.bg

www.StudyAbroad.bg

корица

май / юни 2019 г.:

фотограф:

Костадин Кръстев - Кoko
гизайн: Иво Грозев
модел:
Виктория Георгиева

.....
сп. Образование и специализация в чужбина е запазена марка на Маркет Тренд ЕООД.
Никаква част от това издание не може да бъде копирана изцяло или в частичност без изричното писмено разрешение на издателя. Всички права запазени. Издателят не носи отговорност за достоверността на информацията, подадена в рекламите и платените публикации.

Студентски живот от Swansea University

интервю на Любина Панайотова

Студентските години са едни от най-хубавите в живота на всеки човек. По традиция ви споделяме разказите на настоящи и завършили студенти, които споделят своите емоции, преживявания и опит в чужбина. Този път пред нас заставят 7 студенти от различни специалности, които отговарят на 7 различни въпроса за изживяването Swansea.

4

Стефан Христов

специалност Компютърни науки
и софтуерно инженерство

Разкажете ни за Swansea University – къде се намира, къде е в класациите, с какво се отличава от останалите университети?

Swansea University се намира в Суонзи, крайбрежен град в Югозападната част на Уелс. От година на година, университетът рязко се изкачва в класациите на най-добрите университети във Великобритания като тази година се изкачи с 6 места и влезе в топ 30, отбелязано и потвърдено от британските медии – "The Times and Sunday Times". Отделно е отбелязан в топ 5 в класацията за удовлетвореност на студентите, а преди броени дни той спечели титлата „Уелски университет на годината 2019".

Университетът е разделен на два кампуса:

Bay-campus, където са всички технически специалности, и Singleton-campus, където са хуманитарните науки. Bay-campus е разположен точно на брега, на плажа, където имаме възможността да се разхождаме и отпуснем в почивките между лекциите. А за тези, които предпочитат да са на закрито, кампусът има и стаи за развлечения, където най-често се събираме или да гледаме филм на огромните плазмени телевизори, или да играем тенис на маса и бийбол. Има мини-парк, където някои предпочитат да си почиват. До парка има и игрища за футбол, баскетбол, а отделно има и закрити зали за над 10 вида спортове. Въпреки всичко това, което прави Swansea уникален, е че дава възможността на десетки различни националности от всички краища на света да се опознаят, да обменят културен опит и да изградят стабилни приятелски връзки.

Словена Георгиева

Преподаване на английски език
с изучаване на испански език

Как протече кандидатстването? Има ли специфики, за които трябва да предупредите бъдещите кандидати?

Кандидатстването протича през сайт, наречен UCAS, за всички университети във Великобритания. Тъй като в България кандидатстването в университети онлайн не е практика, това изглежда на повечето хора малко странно. Специално Swansea University гледаше общия ми резултат от дипломата, но има и университети, които изискват определена оценка по един или повече предмети. Ако имате проблеми с кандидатстването или въпроси, ви препоръчвам или да се свържете с университета, в който ще кандидатствате.

Йоанна Спасова
Специалност Бизнес право

Как е структурирано обучението, както и текущият контрол?

Лекциите ми са двучасови и се провеждат 4 дни в седмицата, а семинарите са едночасови – 2 дни в седмицата. Лекият график създава прекрасна възможност да четеш допълнителна литература, която е изключително важна. Друга възможност е да използваш част от това време за почасова работа с цел да си помогнеш с финансовите разходи, които неминуемо са много. Освен ученето, университетът предлага голям избор от спортове и клубове по интереси. Също така от тази година имаме официално и българско общество, където ще имате перфектната възможност да се запознаете с други българи и да се чувствате една идея по-близо до дома, както и да се забавлявате на нашите балкански партита!

ТВОЯТ УНИВЕРСИТЕТ Е ПО-БЛИЗО С DHL UNIEXPRESS

Избра ли вече своя университет?

Специално за теб DHL създаде **UNIEXPRESS** – експресна доставка на документи за кандидатстване в университети и колежи в цял свят, само сега – на ексклузивна цена!

Поръчай куриер, който да вземе пратката от посочен от теб адрес – лесно и удобно! Спести време, обади се още сега на **0700 17 700** или на ***3456** за мобилни оператори, за да направиш заявка! Всеки, изпратил пратка с услугата **DHL UNIEXPRESS** в периода 1 юни - 1 август 2019 г., включително, участва в томбола за спечелването на страхотни награди. Пълните условия на кампанията виж на www.dhl.bg/bg/express.html.

СПЕЧЕЛИ!

5 Раници
с юбилейното лого на DHL

5 Чифта
слънчеви очила

1 Безплатна пратка
до 0,5 кг с DHL Express Easy
до 31 декември 2019 г.

DHL UNIEXPRESS - цени и зони

Тегло	Европа	САЩ и Канада	Останали държави в света
до 0,25 кг	27	36	43
до 0,5 кг	35	44	50
до 1 кг	60	70	80

Посочените цени са в лева, без включена такса гориво, ДДС и такса „ръчно попълнена товарителница“. Таксата гориво е фиксирана – 15%.

Лятното училище на St. Edmund's College

**...Вашето дете ще се завърне с по-голяма увереност
и компетентност, когато общува на английски език**

8

Лятното училище на St. Edmund's College във Великобритания е водещо в предлагането на летни програми за обучение вече над 23 години. Всяка година ние посрещаме над 350 деца на възраст между 10 и 17 години от около 40 страни, които се присъединяват към нас за 3 или 6 седмици. Нашата завладяваща програма е предназначена да ангажира децата и да стимулира тяхното личностно развитие с комбинация от уроци, спорт, дейности и екскурзии. Вярваме в „образованието изцяло на индивидуално ниво“, затова се стремим да осигурим баланс между академична строгост, социални възможности и културно обогатяване, което остава в децата трайни спомени.

Какво прави St. Edmund's толкова специално място?

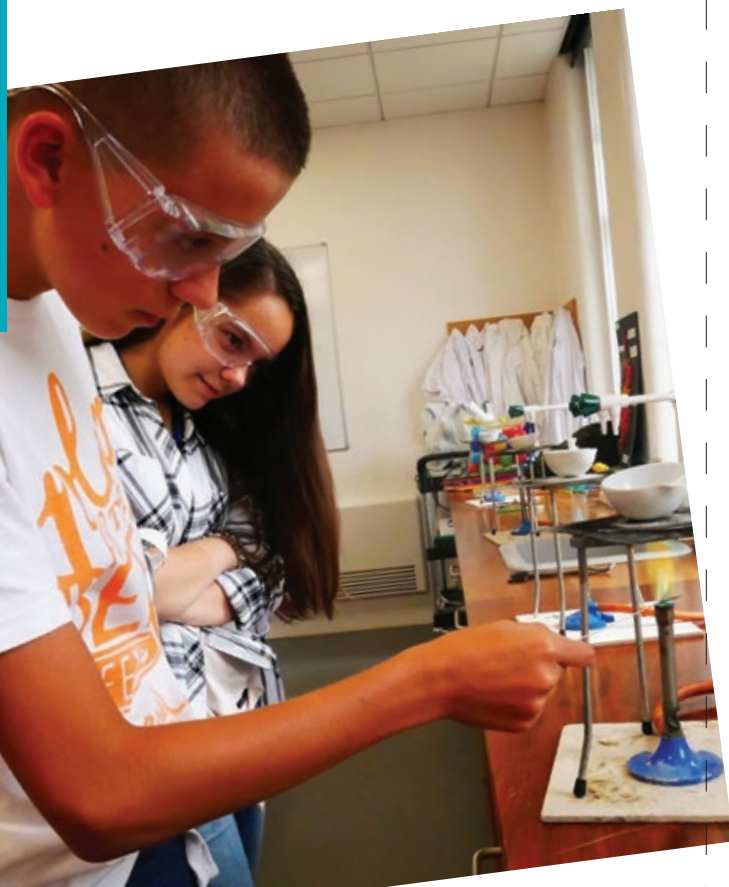
Нашето лятно училище е отличено с редица награди. Определено е като Център за върхови постижения от 2013 г. насам, както и за най-добрата лятна програма на бордизинг училище и топ специалист в областта на обучение на деца и подрастващи през 2018 г. (според EL Gazette). Лятното училище на St. Edmund's е неразделна част от колежа. Много от учителите и мениджърите, които работят през цялата година в колежа, остават и за летните курсове. Ние осъзнаваме, че всяко дете е уникално, затова предлагаме голямо разнообразие от курсове и извънкласни дейности, които да отговарят на интересите на всеки.

Академични уроци

Нашата академична програма включва 20 часа уроци и 10 часа екскурзии извън училището всяка седмица. Сутрин децата ни изучават английски като чужд език в малки класове с учители, които са нейтив спийкъри. Иновативната ни методология на преподаване е ориентирана към задачите и съдържанието, което означава, че децата учат и практикуват английски език чрез правене на неща и изучаване на теми от реалния свят – ние не вярваме в следването на учебници или скучни уроци по граматика! Всеки урок е тематично обвързан с образователната екскурзия през съответната седмица, така че децата, които ще посетят Лондон Тауър, могат да проучат неговата история в клас, а децата, които посещават зоологическата градина, могат да подгот-

**Ние се стремим да
осигурим баланс между
академична строгост,
социални възможности
и културно обогатяване**

BRITANICA PARK SCHOOL

Растем заедно!

Първото частно парк училище и детска градина в България **BRITANICA PARK SCHOOL** отваря врати през новата 2019/2020 учебна година. Масщабният проект стъпва на опита на две образователни институции с доказан авторитет – **DRITA** и **BRITANICA**.

10

Със своя 20-годишен опит образователен център **BRITANICA** се е доказал като лидер в обучението по английски език, чрез което изгражда у децата увереност, упоритост и любов към ученето. В продължение на 30 години **DRITA** – първото частно училище с детска градина у нас, предоставя на децата възможност да се развиват творчески в позитивна среда. Съчетанието на успешните педагогически практики с модерните решения за учебната среда, е основата, върху която в **BRITANICA PARK SCHOOL** ще развиваме у учениците си уменията, необходими за 21-ви век.

BRITANICA PARK SCHOOL

предлага детска градина и училище от 1-ви до 12-и клас. Модерната сграда е разположена в кв. Драгалевци, в гр. София, на площ от 15 423 м² и е оборудвана с иновативни системи за пречистване на въздуха в учебните стаи и озониране на водата. Училището разполага със собствен парков двор и озеленен покрив, просторни учебни кабинети, класни стаи на открито, спортна зала по стандартите на FIBA за провеждане на състезания. Кампусът има кафетерия със самостоятелен кухненски блок, в който се приготвя здравословна храна, библиотека, амфитеатър, зали за събития – театър, изкуство, танци, здравен център и др.

Поставяме фокус на учебния процес чрез иновативни образователни методики:

- **Интердисциплинарни връзки (Interdisciplinary Approach)** – Обучение чрез интегриране на теми от един учебен предмет в друг, което помага на учениците да си изградят цялостна представа за изучаваната тема.
- **Обучение, базирано на проекти (Project-based Learning)** – Учениците разрешават различни проблеми, което развива критичното и аналитичното им мислене и социалните им умения.
- **Дизайн мислене (Design Thinking)** – Децата са провокирани да намират креативни решения на многообразни казуси и да оценяват сами постигнатите резултати.

Обучението по английски език е по доказалата се в продължение на две десетилетия методология на **BRITANICA**.

“С BRITANICA PARK SCHOOL правим стъпка нагоре в образованието на нашите деца, – казва директорката на училището Дилиана Божинова. – Нашата мисия е децата да усъвършенстват не само своите академични знания и умения, но и да израстват като достойни хора, осъзнаващи и развиващи качествата си в правилната посока. Създадохме нова образователна концепция, като внесохме алтернативни методики на обучение, в центъра на които стои детето с неговите индивидуални потребности. Доближавайки учениците до естествената природна среда и екологичния начин живот, стимулираме тяхната креативност, въображение и усещане за свобода.”

Тенденции в търсенето и предлагането на езикови ваканции в чужбина

Екзотични дестинации

с подкрепата на **edlanta**

12

Планирането на езикова ваканция в чужбина изглежда на пръв поглед лесно, но всъщност изисква внимателно проучване и добра организация, за да бъде начинанието успешно, т.е. да има доволни деца, спокойни родители и смислена инвестиция. Една от първите крачки, които предприемат родителите, е да се запознаят с цялата палитра от предлагани програми. В тази насока през годините се утвърдиха няколко тенденции и се наложиха нови, които само преди десетилетие звучаха странно и екзотично.

Дестинации – Европа, САЩ, Канада, Русия

По отношение на интереса към европейските дестинации, към безспорните фаворити Англия, Германия и Австрия се присъединиха Испания, Италия, Португалия, Кипър и Швейцария. Сега можем да изпратим децата си да учат английски език не само в Англия и Малта, но и в Испания, Португалия, Кипър, Германия, Австрия и др. Швейцария, например, може да предложи изучаване на няколко езика – английски, немски, френски или италиански. В нашия дългогодишен опит имаме случаи, когато две деца от едно семейство изучават различни чужди езици, но искат да са настанени заедно в един кампус, което допринася и за спокойствието на родителите. Швейцария предлага тези комбинации, както и живописна природа,

чист въздух и спортни дейности на открито. Дестинации, интересът към които бързо нараства през последните години, са Канада, Япония и Русия.

Чужди езици

Английският език е силно застъпен както в училище, така и в извънучебните занимания на децата, а и във всекидневния им досег със съвременния технологичен свят, в който живеем. Като втори език в училище често се изучават испански или

немски, за които децата не винаги успяват да отделят време, а и понякога тези езици остават пренебрегнати в учебния процес поради натоварената програма. Това мотивира много родители да отделят средства и да засилят интереса и познанията на децата именно към втория чужд език. През последните няколко години се наблюдава интерес към японски и руски предимно от деца в 10 и 11 клас, особено от гимназии, в които те се изучават като част от учебната програма.

ТОП УНИВЕРСИТЕТИ

във Великобритания

14

образование в цифри

Какво представляват „таблиците“ на Guardian?

Guardian League Table представя водещите университети във Великобритания, обединени в една обща класация, както и в 54 по-малки, обособени по специалности. Класацията често се назовава „наръчник“ или Guide на английски и в това се състои основната му разлика с други известни международни класации. Подгреббата е практически насочена специално към студентите, които искат да изберат специалност и университет. За разлика от QS или Times Higher Education, в които голяма тежест имат фактори като качество на научната дейност и брой публикации, тук методологията е фокусирана върху важните неща за един студент: качество на преподаване, доколко другите студенти харесват университета, какви са шансовете за намиране на добра работа след завършване.

	Университет	Резултат
1.	Cambridge	100
2.	Oxford	97.4
3.	St Andrews	97.2
4.	Loughborough	87.9
5.	Durham	87.6
6.	Bath	84.1
7.	Imperial College	83.3
8.	Warwick	80.9
9.	Lancaster	80.2
10.	Leeds	78.8

Топ 10 на основното подреждане е оглавно от лидерите Cambridge и Oxford, които независимо от класацията винаги са начело на образователните институции в островната държава. Колкото по-нагоре е един университет в класацията, толкова по-трудно е влизането в него. Сред факторите, определящи класирането, освен гореспоменатите са и качеството на обратна връзка от преподавателите, колко студенти се падат на един преподавател, необходимите резултати в UCAS за прием, процент продължаващи студенти от една година в друга, процент добавена стойност – въобще фактори, които наистина биха били от полза за всеки, който иска да избере най-подходящия университет във Великобритания.

За да е още по-практически насочен и полезен, наръчникът дава информация и за водещите университети в 54 специалности. Представяме ви някои от тях, а подробната класация може да разгледате на www.theguardian.com.

Счетоводство и финанси:

	Университет
1.	Bath
2.	Loughborough
3.	Leeds
4.	Strathclyde
5.	Buckingham
6.	Exeter
7.	London South Bank
8.	Nottingham
9.	Warwick
10.	UCL

Лугеръм University of Bath предлага едва 2 бакалавърски програми по счетоводство и финанси, следван от Loughborough, който също предлага 2 бакалавърски програми с опционална година в чужбина. Leeds и Strathclyde от своя страна имат повече разнообразие със съответно 7 и 21 бакалавърски програми.

Във Финландия се дава 15% от бюджета за образование, в България – 5 пъти по-малко

интервю на Борислав Борисов

16

специалност на фокус

Диян Стаматов

е директор на столичното 119-о СОУ „Акад. Михаил Арнаудов“. Преди това е ръководил 8-о и 150-о училище в София. В професионалния си път е бил още учител и заместник-директор. От 8 февруари 2016 г. до 2 февруари 2017 г. е бил зам.-министър на образованието.

Г-н Стаматов, нека започнем с един малко тривиален, но важен въпрос, а именно: какво е качеството на образованието в България в момента?

Това е най-трудното измерване. Образованието е доста разнородно в страната. То лакатуши между двете огромни крайности – има не малко отзиви, които са много добри. В същото време има не малка група училища, в които образованието не е ценност за учениците и техните родители. Поради което съвсем естествено е, че там качеството е изключително ниско.

Ако говорим за училището, което аз ръководя, то се намира малко над златната среда. Има висока мотивация на учениците за учене. Има много добро екипно отношение на учителите за преподаване. Използват се съвременни методи и техники на преподаване. Не на последно място – една много добра родителска подкрепа, която дава силен тласък за ежедневната подготовка.

Тъй като говорим за образование, често давано за пример е образованието във Финландия. Кога ще ги стигнем?

Финландската образователна система е започнала да се формира във вида, в който е в момента, още в 40-те години на миналия век. За тях гумата „реформа“ е един емблематичен тласък, който дава по-голямо качество. На всеки 10 години във Финландия се прави много сериозна емблематична оценка на образователната система и се променят из основи всички стъпки.

В България, ако трябва да сравняваме, за реформа може да се говори от началото на 2000-та година, когато започна първата голяма вълна от промени. Тя доведе до осъвременяване на учебните планове и програми. Като начин на мислене втората голяма реформа е от 2011-та година с различните промени в законодателството.

Аз съм напълно убеден, че това което споделям няма голямо значение за родители и ученици, просто защото за тях качеството на образованието е важно всеки ден да е различно и да е адекватно за деня, в който живеем. Само че във Финландия се отделя някъде около 15% от бюджета на страната, за да се развива образованието, а в България това е с 5 пъти по-малко. Никак не е без значение финансовият ресурс. Това не се отнася само за заплати, а за цялата

В България, ако трябва да сравняваме, за реформа може да се говори от началото на 2000-та година

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: ИЗКУСТВО С ЦЕЛ

с подкрепата на

материал на Милена Узунова

18

Графичният дизайн е творческа специалност, която, макар и тясно свързана с най-новите компютърни технологии и софтуерни програми, се изучава в университетите и факултетите по визуални изкуства. Графичният дизайн е изкуство с цел. Той включва план за решаване на проблем или постигане на определени резултати, с използване на изображения, символи или дори думи. Това е визуална комуникация и естетически израз на идеи, базирани на различни графични елементи и инструменти. В този смисъл графичният дизайн е ключов елемент в комуникационната и рекламна стратегия на всеки един съвременен бизнес. Затова е и една от най-търсените и добре платени професии, както у нас, така и в чужбина. Едно от най-големите предимства е възможността за използване на последните технологии и програми като средства на графичния дизайн.

Какво се изучава

Обучението по графичен дизайн включва обща художествена подготовка, като специално внимание се обръща на уменията за работа със специализирани графични компютърни програми. Често в обучението са интегрирани основни икономически познания, отнасящи се до рекламата и визуалните комуникации. Сред най-разпространените изучавани дисциплини са:

- Рисуване и визуално проучване;
- Живопис и цвезтознание;
- Графика;
- Пластика;
- Компютърни приложения;
- Дигитална фотография и други учебни дисциплини;
- Илюстрация;
- Рекламен дизайн;
- Бизнес комуникации и връзки с обществеността;
- Потребителско поведение и други.

Графичният дизайн
е необходимо
звено, независимо
от сферата
на дейност

Графичен дизайн в чужбина

В чужбина водещи дестинации са академиите и факултетите по изкуства в САЩ, Великобритания, Италия. Класациите за международно образование излъчват и скандинавските страни като лидери в иновациите, що се отнася до обучение по дизайн:

Водещи университети в Европа:

	Място в света	Университет	Държава
1.	1.	Royal College of Art	Великобритания
2.	2.	University of the Arts London	Франция, Сингапур
3.	6.	Politecnico di Milano	Италия
4.	7.	Aalto University	Финландия
5.	8.	The Glasgow School of Art	Великобритания
6.	11.	Goldsmiths, University of London	Великобритания
7.	19.	Design Academy Eindhoven	Холандия
8.	20.	The Royal Danish Academy of Fine Arts	Дания
9.	24.	École Nationale Supérieure de Création Industrielle	Франция
10.	26.	Umea University	Италия

Източник: QS WorldUniversity Rankings by Subject 2019

Великобритания традиционно е първенец в качественото обучение в почти всяка една област, но когато говорим за графичен дизайн Европа предлага и други интересни опции. Едни от най-престижните арт академии се намират в Италия: Nuova Accademia di Belle Arti Milano, Florence Design Academy, Istituto Europeo di Design. Последният има филиали в основните италиански градове, както и Испания и Бразилия. Обучението е на английски език, като максимално за 3-годишно обучение по Графичен дизайн са в порядъка на 17 000 евро. В Испания пък изпъква бакалавърската програма на Marbella Design Academy. Френското и немското образование също имат какво да предложат, но там изборът от програми на английски език е малък.

В САЩ също ще откриете водещи институции в сферата на изкуствата и дизайна, но там традиционно и максимално са доста по-високи. Обучението започва от около 20 000 долара на година и може да достигне двойно по-големи суми.

Водещи университети в САЩ:

	Място в света	Университет
1.	3.	Parsons School of Design
2.	4.	Rhode Island School of Design
3.	5.	Massachusetts Institute of Technology
4.	9.	School of the Art Institute of Chicago
5.	10.	Pratt Institute

Източник: QS World University Rankings by Subject 2019

Кандидатстването в чужбина е стандартно и най-често е по документи – диплома за предходно образование, препоръки, мотивационно писмо. За специалност Графичен дизайн обаче, и то в най-престижните институции, може да ви бъде изискано портфолио от ваши проекти и рисунки.

Препоръчвам специалността без колебание

интервю на Любина Панайотова

с подкрепата на

Integral®

22

специалност на фокус

Лора Алексиева

е на 20 години и завършва първи курс в University of Portsmouth със специалност Графичен дизайн.

Разкажете ни за вашия университет – къде се намира, къде е в класациите, с какво се отличава от останалите университети? Как спряхте избора си на него?

University of Portsmouth се намира в град Портсмут, Югоизточна Англия. Когато кандидатствах, университетът беше в топ 25 в класациите, а в тази с моята специалност беше в топ 10. Нямаше как да разбера кои университети са добри и кои не, когато кандидатствах, и до голяма степен решение то ми да избира този университет беше повлияно от класацията на The Guardian.

Труден ли беше кандидатстването? Има ли специфики, за които трябва да предупредите бъдещите кандидати?

Самият процес на кандидатстване не е труден, но Графичният дизайн е креативна специалност и затова всеки университет праща малки задачи на кандидатите, които трябва да се изпълнят и изпратят електронно за кратко време.

Формата на обучение е много различна във Великобритания

Какво ви насочи към специалността, която учите?

Завърших НГПИ „Свети Лука“ специалност Рекламна графика. Това което учех ми харесваше и реших, че искам да го изучавам още по-задълбочено и да доразвия уменията си.

ЛИНГВИСТИКА

НАУКА ЗА ЕЗИКА И МНОГО ПОВЕЧЕ!

материал на Борислав Борисов

24

специалност на фокус

Какво е лингвистика?

Лингвистиката е наука, изучаваща естествените езици. Тя обхваща няколко подобласти, най-общо разделяни на изследване на структурата на езика (граматика) и на смисъла на езиковите единици (семантика и прагматика). Най-често се приема, че лингвистиката спада към социалните и хуманитарните науки, но тя е сложна дисциплина, която включва много поддисциплини, като някои от тях използват методи от естествените науки (например фонетиката и лингвоакустиката разчитат на изследвания по физика (включително биофизика и психофизика) и от формалните науки (например в езиковата морфология, в компютърната лингвистика и в математическата лингвистика намират приложение методи от логиката, математиката и информатиката)).

Грамматиката включва морфологията (образуването и състава на думите), синтаксиса (правилата, по които думите се съчетават в изрази и изречения) и фонологията (звуковите системи и абстрактните звукови елементи). Фонетиката е свързана с фонологията, клон на езикознанието, занимаващ се със свойствата на говорните звуци (фонемите), неговорните звуци и механизмът, по който те се създават и възприемат.

Други подобласти на езикознанието са еволюционната лингвистика (изучава произхода на езиците), историческата лингвистика (промените в езиците), социолингвистиката (връзката между вариантите на езика и структурата на обществото), психолингвистиката (психологическото интерпретиране на езика), невролингвистиката (физиологичното интерпретиране на езика в мозъка) и други.

**Лингвистиката е
прекрасен и
многообразен свят,
в който има много
за обсъждане**

Не всичко е решено в българската граматика

Важно е хората да разберат, че споровете дали се произнася „мОлив“ или „молИВ“ са безпредметни и скучни. Те приличат на спортен мач, в който няма печеливши и победени. Все още остават неизследвани важни езикови проблеми, свързани с влиянието на обществото, медиите, политиката и др. върху езика. Хубаво е да се предизвика интереса на студентите към някои езикови въпроси. Те трябва да провокират мисленето си, за да излязат от обвинителната позиция към езиковото поведение, защото езиковите грешки, според Стивън Пинкър, понякога водят към развитие на нови езикови явления.

Какви знания ще имаме, ако учим лингвистика

Студентите получават както теоретични знания и практически умения, свързани с изучаваните езици, така и познания за историята, литературата и културата на общностите, носители на съответните езици. Модулът по бизнес комуникации ги запознава със съвременните постановки на теорията на комуникацията, с особеностите на бизнес комуникациите при участието на носители на различни цивилизационни и културни матрици.

Да учим лингвистика в България

Място	Университет	Град
1.	Американски университет в България	Благоевград
2.	Бургаски свободен университет	Бургас
3.	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	Велико Търново
4.	Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров“	Варна
5.	Нов български университет	София

Източник: Направление „Филология“ от mon.bg

Да учим лингвистика в чужбина

Място	Университет	Страна
1.	Massachusetts Institute of Technology (MIT)	САЩ
2.	University of Massachusetts Amherst	САЩ
3.	University of Maryland, College Park	САЩ
4.	The University of Edinburgh	Великобритания
5.	Harvard University	САЩ

Източник: QS Ranking за Лингвистика за 2019

В това е чарът

– да търсиш отговори на въпроси, които те вълнуват

интервю на Елвира Юркова

28

Надежда Александрова

е на 23 години. Завършва средното си образование в Професионална гимназия по строителство, архитектура и геодезия „Васил Левски“ в Благоевград, а в момента е студентка в III курс, по специалност „Българска филология“ в Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Какво ви насочи към специалността, която учите? Какви са допирните точки между специалностите лингвистика и филология?

Кандидатствах в тази специалност, тъй като много обичам да чета художествена литература. Докато бях в гимназията нямах възможността да се занимавам толкова с езика и литературата като цяло, защото паралелката ми беше Архитектура. Това много ми липсваше и поради тази причина се насочих към филологията.

Допирните точки между лингвистиката и филологията са много, защото лингвистиката, т.е. науката за езика, наричана още езикознание, е неделима част от филологията. Тя е едната от нейните две страни. Занимава се както с изучаването на определен език, така и с основните дялове на науката за езика – историята му, фонетика, морфология, синтаксис, лексикология, диалектология. Втората половина на филологията е литературознанието, т.е. всичко, свързано с литературата – нейната теория, конкретните literatury на отделните народи и дяловете в тях.

Разкажете ни за вашия университет – къде се намира, къде е в класациите, с какво се отличава от останалите университети? Как спряхте избора си на него?

Югозападният университет „Неофит Рилски“ се намира в Благоевград. Той е един от най-големите държавни университети в страната. В него се обучават над 11 500 студенти в тридесет професионални направления. Разполага с 9 факултета и предоставя възможност за образование и в трите образователно-квалификационни степени – бакалавър, магистър и доктор. А това е така, защото през последните години университетът ми получава едни от най-високите оценки в страната като образователна и научна институция от Националната агенция за оценяване и акредитация. Само преди няколко месеца той получи институционална оценка от 9,30 за нови шест години (предишната, пак за максималния срок от шест години, бе с оценка 9,26). От десет възможни. Така че има с какво да се гордея. Атрактивна за нас, студентите, е и възможността за

Най-важното, което разбрах през тези години, е че винаги има какво още да научиш

ДАНИЯ

специалности със „зелена“ насоченост

30

обучение в Дания

Сътощи години обществото в Дания се е препитавало основно от земеделие и риболов. Затова и до ден днешен датчаните се чувстват тясно свързани със земята и водата около тях. Уважението към природата е в основата на устойчивото развитие – философия, силно промотирана от северната държава.

Дания – малка държава с много зелени идеи

Устойчивото развитие е подход, който включва употребата на възобновяема енергия, управление на водите, рециклиране на отпадъците и „зелен“ транспорт, към който спада и културата за колоездене. С години усилия Дания е изградила система от световна класа, която предоставя по-чист и екологичен всекидневен живот. Сред иновативните идеи са използването на вятър за генериране на енергия, обособяването на градини върху покривите на къщите, строенето на магистрали за велосипеди, както и минималното използване на горива. Основно предизвикателство е строенето на енергийно ефективни сгради, предвид факта, че на север е нужно отопление през по-голямата част от годината. Датските компании са световни лидери на пазара, когато става въпрос за ефективно строителство и имената Rockwool (изолация), Velux (прозорци), Danfoss (отопление) са добре познати в индустрията.

Вземайки предвид всичко това, е лесно да разберем защо Дания е подходяща дестинация за изучаване на специалности с екологична насоченост. Почти всеки университет там предлага бакалавърска и магистърска „зелена“ специалност, голяма част от които на английски език.

АВСТРАЛИЯ

Страна на възможностите

34

обучение в Австралия

А

встралия е една от държавите, които предлагат качествено образование, първокласна инфраструктура, красива природа, силно развита икономика и богат лайфстайл. Мястото

е сравнително безопасно и много гостоприемно и предлага възможности за водене на живот с висок стандарт след завършването на обучението.

Австралия се е доказала като едно от най-добрите места за всеки студент. Повече от 500 000 чуждестранни студенти от над от 200 държави пристигат всяка година в страната. Квалификациите, които получават, са световно признати и са ключ към успешно бъдеще. Австралия е страна на възможностите, с богато разнообразие от култури. Страната е безопасна и гостоприемна, с една от най-силно развитите икономики в света и предлага безброй възможности за живот, образование и работа, докато сте със студентска виза.

**В Австралия имате
свобода да изберете
учебен план според
вашите цели и
възможности**

НОВА ЗЕЛАНДИЯ

Тенденции във висшето образование

36

обучение в Нова Зеландия

Нова Зеландия (или Аотеароа, маорското име за Нова Зеландия), разположена югоизточно от Австралия в южната част на Тихия океан, е известна главно по две причини – невероятната природа и качеството на образованието. Това е едно прекрасно място за туризъм, както и превъзходна дестинация за проучване. Тази функция е потвърдена от хиляди международни студенти от различни страни като Югоизточна Азия, Обединеното кралство, Северна Азия, Япония, Южна Америка, Индия и Австралия, както и много други. Пътуването до Нова Зеландия е лесно, с много градове, предлагащи директни полети. Двете основни международни летища са в Окланд и Крайстчърч.

Висше образование

В Нова Зеландия висшето образование е фокусирано върху самия индивид, оспорването на традиционните идеи се посреща добре, а отворените дискусии ти помагат да направиш своите собствени открития, вместо да зубриш от прашни книги. Системата от колежи и университети се съобразява с най-новите тенденции във висшето образование, както и с глобалните събития.

Учени и преподаватели от много различни страни избират да специализират и работят в Нова Зеландия, за да се възползват от възможността да видят нещата под нов ъгъл. Заедно с тях пристигат и огромен брой студенти от цял свят.

Международно признание

Квалификациите, придобити в Нова Зеландия, се ценят високо в другите държави. Най-добрите световни практики са минимален стандарт за тукашните висши учебни заведения. Всички новозеландски университети са в листата на 500-те най-добри висши учебни заведения в све-

АВСТРИЯ

Програми на английски език

38

обучение в Австрия

Австрийците са изключително любезни, но в действителност не го мислят“ са гumi на световноизвестния актьор Кристоф Валц от едно интервю в токшоу, относно разликите между австрийци и германци (самият той е с немско-австрийски произход и е роден в Австрия). Нещо подобно може да бъде отнесено и към австрийските висши училища: интернационално ориентирани, но в действителност като че ли не го мислят. И ако все пак, по една или друга причина, искате да учите висше образование на английски език, но не сържите това да стане в някоя от англоговорящите държави Великобритания, САЩ, Австралия, Канада, то Австрия може да бъде сред вариантите. Нещо за плюсовете на подобен избор: близо е до България (два часа и нещо със самолет; 10-12 часа с кола или автобус); не е особено скъпо като разходи за живот и такси за обучение; държавата е красива, спокойна, уредена. И нещо за минусите: изборът от програми, преподавани на английски, е малък; предимно магистърски са; Австрия си няма топ-университет от нивото на Кеймбридж, Оксфорд или Харвард.

И сега по същество. За да отговаряте на условията да учите висше образование на английски език в Австрия, трябва да сте завършили средно образование (или висше с бакалавърска степен за прием в магистърска програма) и да имате английски езиков сертификат с изискуемото за прием в програмата ниво. В Австрия, както и у нас, и изобщо по правило, магистърската програма, за която се кандидатства, трябва да е свързана с бакалавърската диплома на кандидата, да е в сходна област и да позволява надграждането. Например, инженерна магистърска програма след бакалавърска диплома в хуманитарна област е несъвместимо и изпълнимо нещо, както и обратното. Следващата стъпка е да изберете висше училище и програма. Образователният портал на Австрия studyinaustria.at е всичко, което ви трябва за първоначалното проучване. Там изключително любезните австрийци ясно посочват, че официалният език на обучение във висшите училища е немски и програмите, преподавани на английски език, са в доста ограничен брой. В още по-ограничен са и програми, частично преподавани на английски. Университетите предлагат най-богат избор от магистърски и докторски програми на английски език. На споменати-

Webster Vienna Private University

Американски университет в сърцето на Европа

ДВОЙНА АКРЕДИТАЦИЯ

Webster Vienna Private University е американски университет с глобална перспектива. WVPU е акредитиран едновременно в САЩ и в Австрия, и е насочен към студентите от цял свят, които се интересуват от получаване на американска диплома, докато учат в Европа. Като единствен американски университет в Австрия, студентите също така се радват на значително по-ниски разходи за обучение в сравнение със стандартите в Щатите. Програмите с насоченост към бизнес и социални науки са особено популярни и WVPU се гордее с това, че обучава лидерите на утрешния ден.

АМЕРИКАНСКА УЧЕБНА ПРОГРАМА, СЪЗДАДЕНА СПОРЕД ТВОИТЕ НУЖДИ

Ние предлагаме специалности в областта на бизнес, международни отношения, медии и комуникации, както и психология. В Webster Vienna ти си архитект на своето обучение – веднъж щом избереш своята основна програма (major), можеш да я обогатиш като добавиш допълнителна специализация от избираемите курсове в същата област или да разшириш твоята квалификация с допълнителна програма (minor) или двойна дипломна програма (double major).

ОБЩНОСТ

Обучението в Webster Vienna означава много повече от това да получиш своята диплома. Животът в нашия кампус предлага възможност да извлечеш максималното студентско изживяване, като се включиш в разнообразна и сплотена международна общност. Ако се присъединиш към WVPU, ти ще бъдеш част

от глобална общност със състуденти от над 70 страни. Може да се включиш в една от многото наши студентски програми – Студентски съвет, Програма за лидери или студентските клубове (Имаме богат избор от футбол, през симулация на организационния модел на ООН, до танци и сценични изкуства).

ГРАДЪТ С НАЙ-ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ

Ела и изживей от първо лице защо Виена е класирана като най-добрият град за живеене в света за 10-та поредна година. Това е град, където старото среща новото – можеш да живееш в историческа атмосфера, да се мотаеш в класическите виенски сладкарници, да посетиш стари замъци, да обиколиш модерни арт изложби и да танцуваш в популярните нощни клубове. Точен, удобен и финансово достъпен градски транспорт – един от най-добрите в света – ще ти помогне да разгледаш всяко кътче на града. С безкрайни спортни възможности за колоез-

гене, бягане, плуване, конна езда и каране на ски, Виена е и рай за любителите на фитнеса. С едни от най-ниските нива на престъпност в Европа, го правят град, който е безопасен за живеене и безопасен за забавление.

ПЪТУВАЙТЕ ПО СВЕТА, ДОКАТО СЛЕДВАТЕ В WEBSTER UNIVERSITY

С кампусите си в Северна Америка, Европа, Азия и Африка, Webster University наистина предлага с глобална перспектива. Да живееш и учиш в чужда страна е безценен опит, а в Webster Vienna ви препоръчваме да се възползвате от нашата международна мрежа. Нашата Webster World Traveler програма (WWTP) дава възможност на студентите да станат добре образовани световни пътешественици. Можеш да получиш безплатен двупосочен самолетен билет, когато учиш в един от нашите международни кампуси или международни партньорски образователни институции.

КОНТАКТИ

Международната атмосфера, възможностите за обучение в чужбина чрез нашата световна мрежа, малкият брой на студентите в клас, нашият личен фокус върху теб – студента и Виена – градът с най-високо качество на живот – те очакват.

Webster
UNIVERSITY

Vienna
Private University

Посети www.webster.ac.at или се свържи с нас
чрез имейл admissions@webster.ac.at.

Предимствата на образованието във ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

42

обучение във Великобритания

Великобритания е една от най-популярните дестинации за висше образование сред българските студенти. Това не е изненадващо предвид факта, че английският е най-разпространеният чужд език, изучаван в българските училища, а нивото на образованието на Острова е едно от най-високите в Европа. Но какви са всъщност причините толкова български абитуриенти да избират да следват във Великобритания?

Практически насочено образование

За разлика от страни като България и Германия например, висшето образование във Великобритания е много по-практически насочено. Много курсове включват възможността за така наречената „сандвич година“ или година в индустрията. Най-често тя се провежда между втората и третата година от бакалавърските програми, като през това време студентите, с помощта на университета, намират подходяща стажантска позиция и прекарват година, работейки в сферата, в която искат да се развиват. Дори и курсът ви да не включва цяла година стаж, вероятно ще имате модул по професионално развитие. По време на този курс ще развиете умения за писане на CV и мотивационно писмо и ще научите как да се представите по най-добрия начин на интервюта. От вас вероятно ще се изисква да проведете и няколко седмици неплатен стаж, а това което научите по време на стажа ще използвате, за да изготвите презентация или есе, за които ще получите оценка.

Карьерно развитие

Друг голям плюс на британските университети са кариерните им центрове, които могат да ви подготвят за предстоящо интервю, да презгледат CV-

то ви или да ви насочат към подходящи работодатели. Често кариерните центрове провеждат и интересни събития и работилници.

Лесна комуникация с преподаватели

Интересен факт е, че студентите говорят на първо име на преподавателите в британските университети. Това създава приятелска атмосфера, в която студентите не се притесняват да задават въпроси и да изказват мнението си, дори и по време на лекция. Преподавателите отделят лично внимание на всеки студент и са на един имейл разстояние – често отговаряйки и късно вечер или през уикендите.

Извънкласни дейности

Извънкласните дейности са изключително важни в повечето университети. От традиционните спортни клубове до общества по квидич или Рокетон Го, в британските университети има по нещо за всеки. Участието в тези клубове не просто ще ви помогне да намерите приятели, с които имате сходни интереси, а и ще ви даде възможност да участвате в управителния им съвет. Опитът, който ще придобиете по този начин, ще е много полезен, когато започнете да си търсите работа.

Компютърни науки в

ХОЛАНДИЯ

Практическо обучение с бъдеще

с подкрепата на

ТВОЯТ
КОНСУЛТАНТ
ЗА ХОЛАНДИЯ

44

обучение в Холандия

С всяка следваща учебна година учениците, които търсят компютърни специалности, са все повече. Това е обяснимо, предвид факта, че специалистите в сфери като програмиране, софтуерно инженерство, приложна информатика и компютърни технологии, намират много бърза реализация още по време на следването в университетите и могат да работят от всяка точка на света, по време на включения им стаж в програмата. Не на последно място – са много добре платени.

В повечето университети в Холандия, които предлагат програми на английски език, ще намерите специалност, свързана с компютърните технологии и IT – дали ще е обща програма /най-често срещана като Information Communication Technology /ICT/, или тясно специализирана като Mechatronics, например. Каквото и да изберете, ние от UNIFY съветваме кандидатите, които са избрали да учат компютърни специалности, да се обучават в университет по приложни науки, защото там ще могат да практикуват наученото в реална среда и ще имат възможност за стажове по време на следването в работещи компании, където много често остават да работят след завършването си.

КАНДИДАТСТВАНЕ

В повечето университети в Холандия приемът става само по документи и не се полагат изпити, както е прието за висшите учебни заведения тук. Съществуват програми, за които има допълнителни изисквания, като например Creative Media and Game Technologies. Ако искате да кандидатствате в такава програма, ще ви е нужно да изпълните задание, дадено ви от университета. Необходимо е кандидатите да са уверени в математиката, защото това ще им е от полза в процеса на следване, но освен стандартните документи, не се изисква нищо специално. Приемът става бързо – в рамките на 2 седмици максимум, като съветваме учениците да придвижат кандидатурите си възможно най-рано

**Във всички
университети по
приложни науки в
Холандия стажът е
задължителна част от
обучението**

46

Програмите в сферата на компютърните технологии, които Saxion предлага, са две: **Applied Computer Science** и **ICT Software Engineering**. Втората е аналогична на тази на **Фонтис в Еиндховен**, а приложните компютърни науки включват комбинация между хардуер и софтуер и как на практика да се уверите, че програмираните системи функционират правилно. За онези студенти, които имат инженерна насоченост, се дава възможност да се прехвърлят в специалността по Електрическо инженерство след първата година.

СТАЖОВЕ

Във всички университети по приложни науки в Холандия стажът е задължителна част от обучението. Обикновено се случва през третата година на обучение и в повечето случаи университетите съдействат на студентите с намиране на стаж по специалността.

Във FONTYS например, стимулират студентите да си отворят тяхна компания, под формата на Start up, която да произвежда реални продукти и услуги. Ако е успешна, фирмата съвсем спокойно може да продължи да функционира в Холандия.

Стажовите в компютърните специалности са разнообразни и съобразени с тясната специализация на студентите. По наблюдения на консултантите на UNIFY, повече от половината студенти, които са били на стаж, остават да работят във фирмите, в които са стажували.

АКАДЕМИЧНИ УНИВЕРСИТЕТИ

Разнообразие от компютърни специалности ще намерите и в университетите Tilburg, Twente и Radboud. Там продължителността на обучението е 3 години именно заради липсата на задължителния стаж, а обучението е теоритично насочено.

РЕАЛИЗАЦИЯ СЛЕД ЗАВЪРШВАНЕ

По последни данни над 92 % от завършилите в която и да е сфера в Холандия, намират работа до 3 месеца след завършването на университета. За IT специалистите този процент е даже по-висок, защото търсенето на кадри в тази сфера се увеличава непрекъснато и дали ще решите да се върнете в България или ще продължите кариерния си път в чужбина, е въпрос на избор.

За повече информация относно компютърните програми, както и следването в Холандия, можете да следите сайта ни **www.unify.bg**, както и профилите ни в социалните мрежи. Поне веднъж месечно предоставяме Instagram акаунта ни на наши студенти, които в момента учат в Холандия и показват снимки от университетите, градовете и студентския живот в Холандия.

РОБОТИКА

материал на Милена Узунова

48

Какво е роботика?

Роботиката като концепция от една страна спада към сферата на инженерните науки – механично инженерство и електроинженерство, а от друга – към компютърните науки. Най-общо тя се занимава с дизайна, устройството, функционирането и приложението на роботи, както и с компютърните системи за техния контрол, възприемане на информация и даване на обратна връзка.

Защо да уча роботика?

- Роботите отдавна не са част от далечното и дори близко бъдеще. Изкуственият интелект вече е внедрен в редица продукти от ежедневието ни живот, които варират от домашни уреди до автомобили. Сега е подходящ момент за навлизане в тази сфера.
- Съществуват много възможности за специализация и кариерна реализация. Интелигентните системи могат да се използват за широко поле от пазари: от изследване на Космоса до консуматорски продукти и изящни изкуства.
- Според проучвания се очаква голям ръст на роботските услуги. До 2025 година се очаква този пазар да достигне 66 милиарда долара. Определено финансовият аспект на кариера в областта е привлекателен.
- В тази връзка, търсенето на специалисти в областта ще бъде все по-голямо. Все още са малко хората, изучавали именно роботика и тясно специализирали в тази сфера. Затова такава диплома ще се цени много в близкото бъдеще.
- Специалността също е нова, но университетите в чужбина вече са изградили връзки с индустрията и голяма част от програмите идват ръка за ръка със стажове в хай-тек организации като Intel, IBM, London Stock Exchange.

Роботика в чужбина

В чужбина специалност Роботика спада към технологичните направления и най-често бакалавърските и магистърските програми, които може да следваме, са:

- MSc Robotics and Intelligent Systems
- BEng Mechtronics and Robotic Systems
- BSc Artificial Intelligence
- BEng Robotics
- MA Robotics, Cognitive Robotics, Automation Control

Програмите са с различна продължителност в зависимост от избраната дестинация, но най-често за бакалавърските програми се учи 3 или 4 години, а за магистърските – 1 или 2.

Според световните класации лидери в образованието по технологии са САЩ и Великобритания. Азиатското присъствие е все по-осезаемо и в класацията за инженерни специалности, с водещи

Реализация може да се намери практически във всяка високо технологична компания

Роботика в България

Специалността в световен мащаб е сравнително нова, което означава, че в България е съвсем нова и родните университети не изобилстват от предложения за кандидатите, насочили се към тази сфера. И все пак, водещите технически вузове у нас са в крак с тенденциите и вече предлагат бакалавърски и/или магистърски програми:

- **Технически университет, София** – бакалавърска програма „Мехатроника“ с продължителност 4 години и редовна форма на обучение. Мехатрониката е нова интердисциплинарна специалност, чието наименование възниква в началото на 70-те години, едновременно с масовото навлизане на промишлените роботи в японската индустрия;
- **Бургаски свободен университет** – магистърска програма „Изкуствен интелект и роботика“ с продължителност една година (за завършилите инженерни и природни науки) или две години (за всички останали) с възможности за редовна и задочна форма на обучение;
- **Технически университет, Варна** – професионален бакалавър „Автоматика, роботика и управляващи компютърни системи (АРУКС)“. Обучението включва засилен практическа подготовка в модернизирани лаборатории, както и във водещи предприятия и инженерингови фирми.
- **Софийски университет** – магистърска програма „Мехатроника и роботика“ с продължителност 3 семестъра и редовна форма на обучение. Програмата е подходяща за студенти с бакалавърска степен Информатика, Компютърни науки, Компютърни системи и технологии, Математика, Приложна математика или сродна на тях специалност.

В България кандидатстването най-често става след положен приемен изпит по математика или някоя друга точна наука.

Кариерна реализация

В чужбина програмите по Роботика включват освен техническа подготовка и голяма доза преподаване на т.нар. „меки умения“, като умения за работа в екип, комуникация, презентационни умения, писане на научни текстове и т.н. Това в известен смисъл подготвя кандидат-професионалистите за динамична и обширна работа среда. Основните професии, които могат да се практикуват, са такива в областта на компютърното програмиране, софтуерно инженерство, изследователска дейност, приложно инженерство, маркетинг и продажби на техника. Реализация може да се намери практически във всяка високо технологична компания. Добрата новина е, че пазарът на роботите тепърва се развива и много големи корпорации с всякаква дейност постепенно внедряват изкуствения интелект в своите продукти и услуги. Тези организации често предлагат и стажантски програми, насочени именно към току-що завършилите студенти. Или казано по друг начин – инвестицията в обучение по Роботика е оправдана и има потенциала да се възвърне многократно в кратък период от време.

Психологията е 90% от успеха на сделката

интервю на Борислав Борисов

52

професия

Снежка Симеонова

е била продуцент в български телевизии, както и ПР на медии и политически формации. 18 години работи в компании в САЩ. През 2017-та година сменя попрището и започва работа като брокер. От началото на 2019-та година отваря собствена фирма за недвижими имоти „КИЕС“.

Здравейте, брокер е често срещана професия, но малко хора са истински професионалисти. Какви качества трябва да притежава успешният брокер?

Милиони малки частици са качества, които създават брокера-професионалист. Най-важните са познанията в многото сфери, които обобщава тази професия – архитектура, дизайн, инженерство, счетоводство и инвестиционни възможности, юридически познания, анализ на елементите, формиращи пазара на недвижими имоти, което пък е свързано със световната икономика и политика и още, и още...

Друга нужна група умения са свързани с всички възможни начини на комуникация – електронна и на живо, писмена и вербална.

Но най-важната сплав в този образ е комбинацията от лични черти, с които се раждаме и развиваме по пътя си през живота – интелект и култура.

Брокерът е както консултант, така и медиатор в сделките с недвижими имоти. Това изисква множество артистични качества.

До каква степен брокерът трябва да бъде и психолог?

Психологията е 90% от успеха на сделката. Най-важно е уменията на брокера да чува клиента, да проявява творчество, да има упоритост и много търпение, за да намери отговор на това, което Клиентът иска. Искам да кажа – добър слух. Е, и мисъл, де.

Това важи и в случаите, когато клиентите не са готови за покупка и правят само своето проучване. Тогава с психология брокерът може да си спести много време и усилия, ако знае кога да спре да работи с един човек, да му даде време да узрее.

Нужно е консултантът да знае кога и къде да каже „да“ и „не“. Да умее да уважава труда си и да изисква това и от клиентите. Да не се оставя да бъде използван и изхвърлен, защото законодателството ни е последното нещо, до което всички ние искаме да опрем.

Най-важно е умението на брокера да чува клиента, да проявява творчество, да има упоритост и много търпение, за да намери отговор на това, което Клиентът иска

Отблизо: Бизнес науки

материал на Юлия Кошаревска

54

Едни от най-популярните специалности сред кандидат-студентите навсякъде по света са науките, свързани с бизнес – бизнес, счетоводство, финанси, мениджмънт или икономика. Това не е изненадващо, защото навсякъде по света има търсене на абсолвенти от тези програми, а и с подобна диплома може да намерите разнообразни позиции, които често са добре платени.

Бизнес науките включват много различни програми – някои от тях са по-практични, други по-академични; някои са много специализирани, а други са по-обща. Независимо каква програма изберете, в началото вероятно ще се запознаете с основите на счетоводство, мениджмънт, социология, финанси, маркетинг, право, икономика и други; а по-късно по време на следването си ще можете да специализирате.

Курсовете по бизнес и мениджмънт във Великобритания например ще ви научат как да планирате и оперирате всички неща, необходими за реализирането на бизнес идея. Студентите разглеждат всяка част от бизнеса – от финанси и маркетинг, до човешки ресурси и администрация.

Повечето курсове наблягат на уменията за решаване на проблеми, работата в екип, както и стажовете по време на следването. Тези умения, комбинирани с академичните изисквания на бизнес специалностите, подготвят студентите за работа в динамична бизнес среда – независимо дали това е във финансовия депар-

тамент на голяма международна организация, в сферата на маркетинга, рекламата, продажбите или в консултантския сектор.

Наличието на толкова много опции за професионална реализация прави бизнес науките много подходящи както за хора, които вече знаят с какво точно искат да се занимават, така и за тези, които нямат конкретен план за бъдещето. По време на следването си, а и след него, ще можете да опитате различни неща и да направите стажове в различни сектори, за да изберете правилната за вас кариера. Много големи компании имат специални програми за абсолвенти, по време на които участниците имат възможност да работят в различни отдели на бизнеса, а понякога и в различни краища на света, преди да изберат правилната за тях кариера. С диплома по бизнес науки може лесно да започнете и свой бизнес или да работите в неправителствения сектор.

Все пак, за да извлечете максимална полза от следването си, е добре да си отговорите на някои основни въпроси преди да започнете.

Виктория Георгиева: Човек не е истински човек, ако не види провала

интервю на Борислав Борисов

56

звезден час

Здравей, звездата ти изгря от X-Factor... Какво е да участваш там?

Здравей! Да участваш в X-Factor е една голяма възможност! Там е като училище. Изправяш се пред много трудности, големи концерти, елиминации, учене на нови непознати песни за много кратко време, дисциплина, както и много бърза слава, с която трябва да се учиш да се справяш.

Спомняш ли си първия момент, когато се качи на сцената на X-factor? Какво си каза?

Спомням си го сякаш беше вчера! Прегу да изляза на сцената се разплаках и треперех от възнение и едновременно напрежение, защото бях болна и не знаех дали ще успея да покажа това, което мога. Но в момента, в който стъпих на сцената, видях съдиите, които бяха усмихнати, и някак си успях да се успокоя и да направя така, че да дам всичко от себе си! Мисля, че успях!

След X-factor имаше договор с Графа... Как се случи това?

Получих предложение за работа в лейбъла на Графа 2 месеца след предаването, което за мен беше мечта от много малка. Спомням си даже момента, в който ми се обадиха. Возих се в такси, слушах си музика и бях някак тъжна (не си

Пътят на светите братя Кирил и Методий

материал на Елвира Юркова

Предстои 24 май – ден на българската просвета и култура и на славянската писменост. В тази връзка решихме да припомним малко повече за просветителската, проповедническа и книжовна дейност на славянските първоучители – братята Кирил и Методий. Сведения за живота на двамата братя черпим от житията им, тъй като официалните светски източници дават оскъдна информация. Кирил и Методий са родени в Солун – втория по важност и големина културно-политически и религиозен център на Византия.

Кирил, който при своето кръщение е получил името Константин, е роден през 826г., а Методий – през 815г. Баща им Льв е бил помощник на солунския управител. Майка им Мария била славянка и въпреки че овдовяла рано, успяла да даде добро възпитание и образование на синовете си.

Методий отрано се отдава на военноадминистративна служба и е назначен за управител на област в империята. По неизвестни причини той се оттегля в манастира „Св. Полихрон“ в планината Олимп в Мала Азия и става монах. Не се знае и светското му име.

Константин получава блестящо образование в прочутата Магнаурска школа в Цариград. Там той проявява изключителни дарби и привлича вниманието на византийските управници. Отказва се от предлаганите му високи служби, става монах и постъпва като библиотекар в патриаршеската църква „Св. София“.

По-късно е назначен за преподавател по философия в Магнаурската школа. Кирил се проявява в богословските спорове, които се водели по това време в Цариград и с това привлича вниманието на патриаршията и управляващите. Те му възлагат важна религиозно-политическа мисия при арабите, която изпълнява блестящо.

След завръщането си от Багдад, Кирил се усамотява в манастира при брат си Методий. Там двамата прекарват повече от 10 години, отдадени на книжовни занимания, на геноночно „беседване“ с книгите. Там те

осъществяват намерението си да създадат писменост за славяните. По свидетелството на Черноризец Храбър, те измислят славянските букви през 855г. Азбуката, която създават е т. нар. глаголица. Веднага след нейното съставяне, те започват да превеждат най-необходимите църковни книги на славянски език. Това било трудно, защото езикът на славяните не бил книжовно обработен. Въпреки това, преводите им са точни и предават и най-сложните мисли. Наред с това, те обучават неколцина ученици в славянската грамотност, с оглед да им помогнат в работата.

**Учениците на Кирил и
Методий
продължават тяхното
дело, въпреки
множеството
препятствия, пред
които били изправени**

СТИПЕНДИИ ЗА МЕЖДУНАРОДНИ СТУДЕНТИ В ИНЖЕНЕРЕН УНИВЕРСИТЕТ В КИТАЙ

Краен срок:

31 май 2019 г.

Размер на стипендията:

пълна стипендия, покриваща таксата за обучение и разходите за живот

Описание:

Инженерният университет HEU предлага стипендии за бакалавърски, магистърски и докторски програми. Финансовата помощ е насочена към международни студенти, които не са от Китай. Стипендиите се отпускат за всички видове учебни направления.

Harbin Engineering University, познат още като HEU, е основан през 1953 г. в Харбин, Китай. Предлага над 150 програми, 48 от които са на английски език.

Изисквания:

- Кандидатите не трябва да са граждани на Китай, както и на Хонг Конг, Тайван и Макао.
- Кандидатите следва да са в добро здраве и да имат засилен интерес към Китай и китайската култура и обичаи;
- Кандидатите трябва да демонстрират отлични академични резултати.

Стипендия:

Стипендията покрива таксите за обучение на 100 или на 50%, както и разходите по живот:

- За бакалавърски и магистърски програми: около 400 евро на месец;
- За докторски програми: около 500 евро на месец.

Как се кандидатства:

Необходимо е да се регистрирате в онлайн платформата за кандидатстване: www.issp.hrbeu.edu.cn, където да качите преведени и легализирани стандартните документи – диплома за предходно образование, копие на паспорт, медицински преглед, мотивационно писмо.

За повече информация:

www.studyheu.hrbeu.edu.cn/2018/1203/c6390a207874/page.htm

СТИПЕНДИЯ ЗА СЪВМЕСТНА БАКАЛАВЪРСКА ПРОГРАМА НА BERLIN UNIVERSITY И SCIENCES PO

Краен срок:

23 юни 2019 г.

Размер на стипендията:

пълно покритие на таксата за обучение

Описание:

Предлага се възможност за следване на двойна бакалавърска програма, предлагана от френския Sciences Po съвместно с немския Берлински университет. Стипендията покрива две години обучение и разходи за живот в размер на около 5 000 евро на година.

Sciences Po, познат още като Парижкия институт за политически науки, е университет в Париж, Франция. Има репутация на елитна институция и е класиран на четвърто място в света за изучаване на политически науки от QS World University Subjects Rankings.

Изисквания:

- Могат да кандидатстват хора от всякакви националности;
- Кандидатите трябва да се приеми в дуалната програма на Sciences Po и Freie Universität Berlin;
- Кандидатите трябва да демонстрират отлични академични резултати и мотивация, изразена в есе на предпочитана тема;
- Изисквания за владеене на език: френски – ниво B2, немски – B2, английски – B1.

Стипендия:

Стипендията покрива таксите за обучение за две години в Sciences Po. В допълнение се отпускат около 5 000 евро на година за двете години, прекарани във френския кампус, и около 6 000 евро в годината, прекарана на територията на немския университет.

Как се кандидатства:

Кандидатите трябва да попълнят апликационна форма и да изпратят следните документи:

- Диплома за завършено предходно образование;
- Мотивационно писмо;
- Сертификат за владеене на френски/немски/английски език.

За повече информация:

www.sciencespo.fr/us-foundation/content/stephen-m-kellen-scholarship

Екзопланети – сами ли сме в Космоса?

62

материал на Борислав Борисов

Годината е 2017-та. Д-р Михаел Гилон и екипът му използват телескопа на НАСА „Спицър“, за да открият, че има 7 планети с размерите на Земята, в орбита на близката звезда Транист-1, на разстояние 40 светлинни години. Три от тези планети са в обитаемата зона, където може да има течна вода на повърхността. Всъщност, при правилните атмосферни условия може да има вода на всичките планети. За първи път се откриват толкова много земни планети около една звезда. Това откритие ни показва, че откриването на втора Земя е въпрос само на време.

**Планети в орбита
около звезда,
която не е нашето
слънце, са
известни като
екзопланети**

любопитно

Докато технологията все повече ни позволява да шпионираме дълбокия космос, вече можем да погледнем към най-невероятните места с надеждата да отговорим на един екзистенциален въпрос: „Сами ли сме?“

Като ученик аз знаех за 9 планети. Това беше! Днес можем да кажем, че статистически има повече планети, отколкото звезди. Всяка звезда има една или повече планети.

Планети в орбита около звезда, която не е нашето слънце, са известни като екзопланети. И НАСА вече е направила невероятно откритие на няколко подобни на Земята екзопланети, заобикалящи една звезда. Този космически „джакпот“ не е направен за една нощ. Две години преди изявлението на д-р Михаел Гилон, учени от европейската южна обсерватория насочват телескопа си на разстояние 39 светлинни години от нашата Слънчева система и потвърждават наличието на нова звезда, известна като Транист-1, както и на две екзопланети в нейната орбита. Но едва когато телескопът на НАСА „Спицър“ е насочен към системата, са открити останалите 5 екзопланети.

Транист-1 е студено джудже. Това означава, че е много по-ярък на инфрачервена светлина – хиляди пъти по-ярък, отколкото на видимия спектър. Това го прави идеален да се насочи „Спицър“, който е инфрачервен телескоп, за да се изследва тази система.

**Три планети с размерите на
Земята в обитаемата зона е
много обещаващо за
търсене на живот извън
нашата Слънчева система**

Когато се изследват планети, не се снимат отделните планети. Когато планетите минат пред звездата се вижда количеството светлина, което се поглъща, когато планетата я блокира. Тъмните области, които се виждат, са планетите, които преминават пред звездата, блокирайки малка част от нейната светлина. Големината на тъмната област показва големината на планетата. Виждат се различни планети, които обикалят постоянно, а всеки път, когато преминат, може да се измери разстоянието между преминаванията. Това ни показва орбитата, периода на орбитата, колко е дълга една година. Измервайки разликите, може да се определи масата на планетите. Щом имаме масата и размера на планетата, можем да изчислим и плътността. Това е важно, защото ни дава представа за състава.

Знаем и разстоянието от звездата, което ни показва дали е обитаема зона или не. „Спицър“ е успял да определи, че най-близката планета – Трапист-1b, обикаля звездата за ден и половина. Най-отдалечената, Трапист-1h, завършва орбитата си за около 20 дни. А размерът на планетата е от 75% до 115% от този на Земята, което показва, че може да са скалисти тела.

На планетите, три от които са в обитаемата зона, може да има течна вода. Три планети с размерите на Земята в обитаемата зона е много обещаващо за търсене на живот извън нашата Слънчева система. За една от тях измерванията са достатъчно прецизни, за да се предположи наличието на богат на вода състав, което е много въннуващо, защото това е една от планетите в обитаемата зона. Тези планети обикалят толкова близко звездата, че би трябвало да са здраво заключени от нея, което значи че са винаги обърнати с една и съща страна към нея, като Луната на Земята, със страна с постоянен ден и страна с постоянна нощ. Въннуващото в тази система е, че планетите са много близко една до друга. Ако сте на повърхността на една от планетите, бихте имали прекрасна гледка към останалите планети. Бихте ги виждали, както ние виждаме Венера и Марс, като точки от светлината. Бихте ги виждали, както виждаме Луната.

За разлика от нашата слънчева планета, планетите около Трапист-1 сякаш нямат луни. А звездата им не е толкова гореща, колкото 1 млн. градуса в короната на нашето слънце. Трапист-1 е класифицирана като ултра студено „джудже“,

списание
образование
& СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ В ЧУЖБИНА

АБОНАМЕНТ

7 броя

ПЕЧАТНО ИЗДАНИЕ - 28 ЛВ.

ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ - 20 ЛВ.

ВСИЧКО ЗА
ОБРАЗОВАНИЕТО ОНЛАЙН

studyabroad.bg